

Základní škola, Brno, Jasanová 2, příspěvková organizace

Vzdělávací program školního klubu

Cíle vzdělávání ve školním klubu

Zájmové vzdělávání ve školním klubu naplňuje svými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Jde zejména o rozvoj žáka, jeho učení a poznání, osvojování základů hodnot, na nichž je založena naše společnost, získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí. Specifickým cílem školního klubu je vychovávat k smysluplnému využívání volného času a vybavovat žáky dostatkem námětů pro naplnění volného času. Školní klub umožňuje odpočinkové činnosti (aktivní i klidové) a přípravu na vyučování.

Formy a obsah činnosti ve školním klubu

Pravidelná činnost – dána týdenní skladbou zaměstnání

(organizované aktivity zájmového charakteru)

Příležitostné akce – nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností, do činností se zapojují i oddělení školní družiny.

Spontánní aktivity – každodenní individuální klidové činnosti při pobytu venku, po obědě, v době volných hodin žáků.

Odpočinkové činnosti – klidové a rekreační činnosti kompenzující zátěž školního vyučování.

Příprava na vyučování – činnosti upevňující a rozšiřující poznatky žáků získané ve vyučování.

Prostředky činnosti školního klubu

Základním prostředkem činnosti školního klubu je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce.

Materiální podmínky školního klubu

Školní klub má k dispozici jednu třídu, ve které probíhá dopoledne vyučování. Na vyhrazeném místě má umístěny pomůcky a stolní hry. Má možnost využívat tělocvičnu, sportovní halu a učebnu informatiky. Pro pobyt venku má školní klub možnost využívat přírodu v okolí školy, školní hřiště a zahradu školní družiny vybavenou prolézačkami, travnatou plochou a učebnou v přírodě. Pedagogičtí pracovníci sledují další možnosti doplňování a zlepšování materiálních podmínek.

Personální podmínky školního klubu

Činnosti ve školním klubu zajišťuje jedna kvalifikovaná vychovatelka.

Klíčové kompetence posilované a rozvíjené v našem školním klubu

1. Kompetence k učení:

Žák se učí s chutí, započatou práci dokončí. Pro efektivní učení vybírá a využívá vhodné způsoby. Umí kriticky zhodnotit své výkony. Učí se nejen spontánně, ale také vědomě. Klade si otázky a hledá na ně odpovědi. Všimá si souvislostí mezi jevy, samostatně pozoruje a experimentuje. Umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů. Získané poznatky dává do souvislostí, zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák si všimá dění i problémů, které ho motivují k řešení podobných problémů a situací. Problém se učí pochopit, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlí a plánuje řešení problému. Při řešení situací nachází shodné, podobné a odlišné znaky. Hledá různé způsoby řešení problémů, ověřuje prakticky správné řešení problémů. Chápe, že vyhýbání se problémů nevede k cíli. Rozlišuje správná a chybná řešení. Je kreativní, dovede se přizpůsobit změnám – je flexibilní. Svá rozhodnutí se učí obhájit a uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí. Je iniciativní a podnikavý. Započaté činnosti dokončuje, v případě obtíží je při jejich překonávání houževnatý.

3. Komunikativní kompetence:

Žák ovládá řeč i mimoslovní komunikaci. Myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami. Umí vyjádřit vlastní názor. Komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými. Dokáže promluvit na veřejnosti. Účinně se zapojuje do diskuse. Umí řešit konflikty. Dokáže vyjadřovat své kladné pocity ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí řečí, gestem i dalšími prostředky. Umí se vyjádřit i písemně. Nezapomíná, že při správné komunikaci také přísluší naslouchání druhým. Využívá informační a komunikační prostředky, z předkládaných informací si vybírá. Komunikuje kultivovaně.

4. Sociální a interpersonální kompetence:

Žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit. Odhaluje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně. Samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky. Projevuje citlivost a ohleduplnost. Rozpozná vhodné a nevhodné chování. Podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu. Ve skupině spolupracuje. Dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis. Respektuje dohodnutá pravidla. Je schopen respektovat druhé, je tolerantní k odlišnostem mezi námi, je solidární. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém – ovládá a řídí své jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

5. Občanské kompetence:

Žák si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit. Chová se zodpovědně, dbá na osobní zdraví své i druhých. Chová se odpovědně i s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské). Respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí, které je formováno tradičními, aktuálními a očekávanými hodnotami národa, etnika a sociální či profesní skupiny. Chápe, že rozvoj a udržení těchto hodnot, jejichž význam se z pohledu jedince i generací může měnit, je podmíněn také ekonomickou situací a posilován či oslabován jedinci, kteří tyto hodnoty zpětně ovlivňují. Váží si tradice a kulturního dědictví, které chrání. Projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

6. Kompetence k trávení volného času:

Žák umí účelně trávit volný čas. Orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití, umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic. Rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací (nebo jednostranné zátěže ze školního vyučování). Umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost. Pro rozvoj talentovaných jedinců bude nabízet školní klub další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmu.

Program školního klubu

(na dobu jednoho vzdělávacího cyklu: 3.-9.třída ZŠ)

čísla v závorce označují číslo rozvíjené kompetence

Místo kde žijeme

Domov

- vyprávíme si o životě naší rodiny (2, 3, 4, 5)
- Kreslíme a malujeme život naší rodiny (3, 4)
- Stavíme domy ze stavebnic i z jiných materiálů (2)
- Zařizujeme postavené domy (2, 4)

Škola

- Podílíme se na výzdobě naší školy (1, 5, 6)
- Poznáváme školu v noci – přenocování, stezka odvahy (4, 5)
- Tvoříme model školy a jejího okolí (1, 6)
- Tvoříme model vysněné školy (1, 6)

Doprava

- Povídáme si o cestě do školy a domů (2, 3)
- Zajímáme se o dopravní značky v našem okolí – procházíme ulicemi (1, 2)
- Procvičujeme si správné přecházení silnice (1, 2)
- Vyrábíme dopravní značky (1, 2, 5)
- Dopravní značky umísťujeme na plány silnic a respektujeme je při hře s auty (4, 6)
- Soutěžíme ve znalostech dopravních značek a předpisů (1, 2)
- Soutěžíme v jízdě zručnosti na kolech a koloběžkách (5, 6)
- Výtvarně znázorňujeme různé dopravní prostředky (1, 6)
- Hrajeme si na přepravu v různých dopravních prostředcích, v různých rolích (dítě, dospělý, řidič, revizor) (1, 2, 4, 5)
- Vyrábíme a hrajeme dopravní pexesa (1, 4, 6)
- Procvičujeme své znalosti na dopravním hřišti (2, 4, 5)

Obec a město

- Na vycházkách hledáme zajímavosti Jundrova (2, 4)
- Kreslíme zajímavá místa v našem okolí (1, 2)
- Orientujeme se na mapě, hledáme náš dům, školu...(1, 2)
- Vyrábíme model našeho okolí (1, 2, 6)
- Vymýšlíme jak by mohlo vypadat město budoucnosti, vyrábíme model (1, 2, 6)
- Stavíme města z kostek, písku, sněhu a jiného materiálu (1, 2, 6)
- Hrajeme si na návštěvníky obce a vzájemně si připravujeme program (2, 3, 6)
- Poznáváme okolí Jundrova – vycházky do okolí (4, 5, 6)
- Orientujeme se v terénu (1, 2)
- Seznamujeme se z mapovými značkami a učíme se je poznávat (1, 2)
- Kreslíme zážitky z cest (1, 2)
- Vykládáme si o zajímavostech města Brna (3, 4)
- Čteme brněnské pověsti (2, 6)
- Na výletě hledáme místa, o kterých pověsti vykládají (2, 4, 6)
- Ilustrujeme přečtené pověsti (2, 6)
- Navštívíme brněnská muzea (1, 4, 5)
- Výtvarně a dramaticky zpracováváme, co jsme se dozvěděli (3, 5, 6)
- Zpíváme písničky z našeho okolí (3, 6)

Náš stát, naše planeta

- Cestujeme prstem po mapě, hledáme zajímavá místa, kam by jsme se chtěli podívat a co tam uvidíme (2, 3, 4)
- Kreslíme vysněnou krajinu (2, 3, 4)
- Povídáme si nad mapou ČR. Kde jsme byli? Co by jsme rádi viděli? (1, 2, 3, 6)
- Čteme si české pohádky a pověsti (3, 5, 6)
- Vykládáme si o státních svátcích – proč nemusíme jít do školy? (1, 5)

Lidé kolem nás

Rodina

- Besedujeme o tom, co očekáváme od rodičů a co oni od nás (2, 3, 5)
- Představujeme povolání svých rodičů – předvádíme je pantomimou, kreslíme (3, 4)
- Vyrábíme dárky pro radost rodičům a sourozencům (1, 4, 6)
- Povídáme si o prarodičích (3, 5)
- Zjišťujeme kdy mají naši blízcí svátek a narozeniny – připravujeme jim přáníčka (2, 4, 5)

- Vzpomínáme na větší setkání rodiny (nezapomínáme na sestřenice, bratrance, tety, strýce), vyprávíme zajímavé historky (3, 4)
- Pokoušíme se sestavit rodokmen své rodiny (2, 5)
- Vykládáme si zážitky se svými sourozenci (3, 5)
- Malujeme svou rodinu a její jednotlivé členy (4, 6)
- Hrajeme si s panenkami na rodinu (2, 4, 6)

Kamarádi

- Sestavujeme pravidla soužití ve školním klubu (2, 4, 5)
- Hrajeme seznamovací hry (4, 5, 6)
- Hrajeme hry na posílení kamarádství (2, 4, 5, 6)
- Malujeme portrét kamaráda (1, 5, 6)
- Poznáváme kamaráda – po hlase, hmatu, podle různých částí těla (2, 4, 6)
- Vyprávíme ostatním o svém nejlepším kamarádovi a o dobrých vlastnostech, kterých si na něm vážíme (3, 5)
- Učíme se na výkonech a chování každého spolužáka najít něco pěkného, za co ho pochválíme (2, 3, 5)
- Oslavujeme svátky a narozeniny spolužáků (4, 5, 6)
- Setkáváme se a komunikujeme se staršími žáky školy (3, 4, 5)
- Těšíme se na budoucí prvňáčky, vyrábíme dárky k zápisu (4, 5)
- Hledáme v okolí věci, které můžeme pochválit a ocenit (2, 3, 5)
- Kriticky hodnotíme naši třídu a společně se domluvíme, čím můžeme vylepšit její vzhled (2, 3)
- Hrajeme si na pomocníka – kde mohou pomáhat děti našeho věku? (2, 4, 5)
- Přemýšlíme o vandalismu, opravujeme poškozené hry a hračky (2, 3, 5)

Okolí

- Uvědomujeme si, v čem a jak jsou znevýhodněni někteří lidé – psychicky či tělesně (2, 3, 5)
- Zkoušíme se dorozumět odezíráním – porozumění neslyšícím (5)
- Představujeme si pocity nevidomého člověka – odkud se ozývá zvuk, cesta s průvodcem, slepé vyšívání... (4, 5)
- Zkoušíme malovat ústy, jak to umí někteří tělesně postižení lidé (5)
- Čteme si pohádky z různých světadílů, ilustrujeme příběhy dalekých krajů (1, 5, 6)
- Sbíráme obrázky a články o lidech v dalekých zemích (1, 5)
- Naučíme se hru dětí z jiného kontinentu (4, 6)
- Povídáme si o práci lidí žijících kolem nás (2, 5)
- Vyprávíme si o zajímavých osobnostech a potom je podle indicií poznáváme (1, 2)
- Zajímáme se o spisovatele a ilustrátory, kteří tvořili naše oblíbené knihy – Noc s Andersenem (1, 4, 6)
- Z různých materiálů tvoříme postavičky z oblíbených příběhů (1, 4, 6)
- Zdramatizujeme příběh a předvedeme jej ostatním (1, 3, 6)

- Cvičíme si jazyk – jazykolamy, dechová cvičení (1, 3)
- Učíme se básničky, říkadla, písničky (1, 3, 5)
- Čteme si z časopisů a knih (3, 5, 6)
- Vyprávíme si o využití lidského těla k neverbální komunikaci, pracujeme s gesty (1,3)
- Povídáme si o pořadech v televizi, v kině a v rozhlasu, doporučujeme si zajímavé pořady (2, 3, 5, 6)
- Porovnááme realitu – naše zkušenosti, s některými filmovými příběhy (2, 3, 6)
- Připravíme si vědomostní „televizní“ soutěž a zahrajeme si ji (2, 4, 6)

Jak se správně chovat

- Besedujeme o kouzelných slovech – děkuji, prosím, omlouvám se (2, 3, 4, 5)
- Učíme se správně zdravít, podat ruku, požádat o něco, poděkovat (1, 3, 4, 5)
- Povídáme si čím můžeme druhého potěšit – dárkem, pochvalou, chováním, úsměvem. Denně si uvědomujeme, že se máme chovat slušně a laskavě (2, 3, 4, 5)
- Vykládáme si, jaké chování očekávají dívky od kluků a kluci od dívek, jaké dospělí od dětí a děti od dospělých (2, 3, 5)
- Procvičujeme vyřizování drobných vzkazů (1, 3, 5)
- Besedujeme o chování na kulturních akcích (3, 4, 5)
- Vybíráme si vhodný oděv na různé příležitosti (2, 5)
- Jdeme společně do kina, divadla, na výstavu (4, 5, 6)
- Povídáme si o zážitcích z kulturních akcí a výtvarně je ztvárníme (3, 4)
- Na příkladech si připomínáme vhodné a nevhodné chování v dopravních prostředcích a na silnicích, hovoříme o následcích dopravní nekázně, hrajeme scénky (3, 4, 5)
- Cvičíme se ve správném stolování (1, 4, 5)
- Aranžujeme slavnostní tabuli na slavnostní oběd (1, 4, 5, 6)
- Při stolování dodržujeme základní hygienické návyky a vzájemně hodnotíme naše chování u stolu (2, 3, 4)

Lidé a čas

Denní režim

- Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu (2, 3)
- Kreslíme, co nás nejvíce baví, co nás baví méně, čemu věnujeme nejvíce času, co musíme dělat každodenně. Nad kresbami besedujeme (2, 3, 5, 6)
- Besedujeme o možnostech správného využívání volného času (2, 3)
- Vykládáme si jak jsme strávili víkend, prázdniny, malujeme co jsme zažili (5, 6)
- Společně připravujeme plány činností ŠK (3, 4, 6)
- Soutěžíme v odhadu času (1, 6)
- Procvičujeme měření času (1, 5)

- Vážíme si svého volného času i času druhých, hledáme co nás o čas okrádá a čím zdržujeme sebe, rodiče, kamarády (2, 3, 5)
- Besedujeme o nebezpečí spěchu, který často přinese zbytečná zranění (2, 3, 5)

Svátky a oslavy

Čas Adventní

- Vnímáme začínající atmosféru Vánoc, čteme si v knížkách o Vánocích, vyprávíme si o smyslu adventní doby (1, 3, 5, 6)
- Vyrábíme adventní věnečky (1, 5)
- Vyrábíme Mikuláše, čerty, anděly (1, 5, 6)
- Připravujeme vánoční dárky (1, 5, 6)

Vánoce

- Zpíváme koledy (1, 5, 6)
- Na vycházkách pozorujeme výzdobu obce (5, 6)
- Vyrábíme vánoční ozdoby z papíru, slámy, kukuřičného šustí, ořechových skořápek... (1, 4, 6)
- Pečeme a zdobíme perníčky, vyrábíme figurky z vizovického a slaného těsta (1, 4, 6)
- Vytváříme Betlém z plastových lahví (1, 4, 6)
- Učíme se ozdobně zabalit dárky (1,5, 6)
- Vyrábíme přáníčka k vánocům a jmenovky k dárkům (1, 4, 5)
- Zkoušíme vánoční zvyky – Pouštění skořápek, lití vosku, hod papučí ... (1, 4, 5, 6)

Karneval

- Vyrábíme masky a doplňky k nim (1, 6)
- Učíme se taneční hry (1, 4, 6)
- Bavíme se na Karnevalu (4, 6)
- Kreslíme, co se nám na karnevalu líbilo (6)

Velikonoce

- Povídáme si o národních a místních zvycích spojených s jarem (1, 3, 5, 6)
- Malujeme a zdobíme kraslice (1, 5, 6)
- Pleteme pomlázky a panenky z vrbového proutí (1, 5, 6)
- Sejeme obilí (6, 5)
- Pečeme Jidáše (1, 4, 5)
- Své práce vystavíme na velikonoční výstavce (4, 5, 6)
- Učíme se velikonoční říkačky (1, 3, 5, 6)

Slet čarodějnic

- Připravujeme plakát (4, 6)
- Chystáme masky (4, 6)

- Vymýšlíme jméno a životní příběh své čarodějnice (3, 4, 6)
- Zahradní slavnost na oslavu Dne Děti
- Připravujeme pozvánky (4, 6)
  - Chystáme ukázky toho co umíme – divadlo, tanec, zpěv (1, 4, 6)
  - Soutěžíme v zábavných hrách (4, 5, 6)

Rozmanitost přírody

Příroda kolem nás

- Na vycházkách pozorujeme přírodu, upevňujeme si pravidla chování v přírodě (4, 6)
- Údaje o stromech, rostlinách a živočiších hledáme v atlasech a encyklopediích (1, 4)
- Sledujeme život pod zvednutým kamenem (2, 4, 6)
- Kreslíme určitý strom v jednotlivých ročních obdobích (4, 6)
- Tvoříme klubový herbář (4, 6)
- V lese sbíráme přírodniny, které používáme k další výtvarné činnosti (4, 5, 6)
- Stavíme domečky z přírodnin (4, 6)
- Příroda nás inspiruje k výtvarné činnosti, vyrábíme brouky, ptáky i jiná zvířátka, kreslíme stromy, květiny, krajinu, otiskujeme listy (1, 4, 6)
- Nasloucháme zvukům lesa (4, 5, 6)
- Pozorujeme klíčení semínek a jak rostou malé rostlinky (1, 4, 5)
- Hrajeme stolní hry s námětem živočichů a rostlin (4, 6)
- Znalosti si procvičujeme v přírodovědných kvizech a soutěžích (1, 4, 6)
- Napodobujeme hlasy zvířat (4, 5, 6)
- O zvířatech a rostlinách zpíváme písničky (1, 4, 6)
- Z rozstříhaných obrázků skládáme fantastická zvířata a vymýšlíme jejich příběhy (2, 3)
- Zvířata předvádíme pantomimou (3, 4, 6)
- Vyprávíme si o domácích zvířatech (1, 3)
- Jak se staráme o svá domácí zvířátka (2, 3, 6)
- Kreslíme naše domácí mazlíčky (4, 6)
- Získáváme informace z knih o životě exotických zvířat (1, 5)
- Navštívujeme ZOO (4, 6)

Roční období

Podzim

- Pozorujeme podzimní barvy přírody a výtvarně je zpracováváme (2, 5, 6)
- Soutěžíme v poznávání ovoce podle chuti, hmatu, vůně (2)

- Vyrábíme draky, zúčastníme se Drakiády (4, 5, 6)
- Sledujeme usínání přírody (4, 5, 6)

Zima

- Při vycházkách pozorujeme přírodu v zimě (2, 4, 6)
- Vyrábíme jednoduchá krmítka, zdobíme vánoční strom pro zvířátka (4, 5, 6)
- Prohlížíme si sněhové vločky, kreslíme je a vystřihujeme (2, 4, 6)
- Pozorujeme a odléváme stopy zvěře (1, 5, 6)

Jaro

- Pozorujeme jarní probouzení přírody (2, 5, 6)
- Kreslíme první jarní květiny (1, 6)
- Kreslíme mláďata domácích zvířat (1, 6)
- Hrajeme jarní hry – kuličky, skoky přes švihadlo (4, 5, 6)

Chráníme životní prostředí

- Vykládáme si o nutnosti ochrany přírody (1, 3, 4, 5)
- Třídíme odpad – sbíráme papír, plastové lahve, textil (1, 4, 5)
- Zkoušíme vyrobit recyklovaný papír (1, 4, 6)
- Ze starých triček a jiného oblečení vyrábíme „nové“ – batika, savování, tisk (1, 4, 5, 6)
- K výtvarným činnostem používáme odpadový materiál – odstřížky látek, páraná vlna, zbytky stužek, odstřížky plastových folií, drátky, dřevěné odřezky, zbytky kachliček... (1, 4, 5, 6)
- Oslavujeme Den Země (2, 4, 6)
- Pozorujeme jak člověk ovlivňuje přírodu (2, 3, 5)

Člověk a jeho zdraví

- Vyprávíme si o otužování a zdravém životním stylu (2, 3, 5)
- Kontrolujeme běžnou denní hygienu – čistotu rukou, používání kapesníků, čistotu oděvů, jeho vhodnost (4, 5)
- Ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, použití WC, stolování..., upozorníme na prohřešky (1, 3, 4, 5)
- Sestavujeme zásady zdravé výživy (2, 4, 5)
- Časopisech hledáme obrázky zdravých a méně zdravých potravin (2, 3, 5)
- Sestavujeme zdravý týdenní jídelníček (2, 3, 5)
- Soutěžíme ve smyslovém poznávání – čich, chuť, hmat (2, 4, 5)
- Povídáme si jak pečovat o své zdraví – prevence nemocí a úrazů (1, 3, 5)
- Učíme se ošetřovat jednoduchá zranění (1, 4, 5)

- Učíme se telefonovat při krizové situaci (1, 3, 4)
- Denně chodíme do přírody (4, 5, 6)
- Učíme se nové hry (1, 4, 6)
- Pořádáme jednoduché sportovní soutěže (4, 6)
- Relaxujeme při spontánních hrách (4, 6)
- Hrajeme hry propojující tělesnou zdatnost s rozvojem paměti a orientace v přírodě (2, 4, 5, 6)
- V zimě jezdíme na lopatách (4, 6)
- Chodíme bruslit (4, 6)
- Seznamujeme se s pravidly míčových her a cvičíme jejich dodržování (1, 4, 6)
- Soutěžíme v atletických disciplínách – hod, skok, běh (4, 6)
- Procvičujeme svou zručnost v ručních pracích – stříhání, šití, vyšívání, háčkování, drhání, drátkování, kašírování, navlékání korálek...(1, 4, 5, 6)

1.9. 2010